

14^Η Εκπαιδευτική Συνεδρία ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΩΝ – ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Άρ. 221 Ν. 4412/2016 ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 108 Ν. 4782/2021

Εισηγητής:

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ, ΥΔ ΠΑΔΑ

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

dimosies-symvaseis.gr

Τα εν λόγω ισχύουν για Διαγωνισμούς των οποίων μετά την 09^η/03/2021 :

Άνω των ορίων

- Απεστάλη η σχετική προκήρυξη σύμβασης στην ΕΕΕΕ όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού (Άρ. 61 Ν. 4412/2016)

Κάτω των ορίων

- Δημοσιεύθηκε η Διακήρυξή τους στο ΚΗΜΔΗΣ (Άρθρο 120 Ν. 4412/2016)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΑΡ. 108 Ν. 4782/2021

Κλήρωση

- η κλήρωση των μελών ενός συλλογικού οργάνου για την ανάθεση συμβάσεων έργων ή μελετών και συναφών υπηρεσιών έπαυσε να προβλέπεται πλέον ως υποχρεωτική, αλλά κατέστη δυνατή για τις αναθέτουσες αρχές, ήτοι δεν καταργήθηκε αλλά μεταβλήθηκε ο υποχρεωτικός της χαρακτήρας.

ΜηΜΕΔ

- Η ως άνω νομοθετική μεταβολή όμως ουδόλως κατήργησε την υποχρέωση τα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων για τις ανωτέρω περιπτώσεις να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο της περίπτωσης ζ του άρθρου 8 του άρθρου αυτού 221 ν. 4412/2016

Μεταβατική διάταξη (παρ. 10 Άρ. 376)

- Μέχρι την έκδοση της απόφασης της περίπτωσης η` της παρ. 8 του άρθρου 221, στην οποία προσδιορίζεται και ο **χρόνος έναρξης λειτουργίας του Μητρώου**,
- οι ΕΔ στις διαδικασίες σύναψης ΔΣ έργων, μελετών κλπ, συγκροτούνται από τεχνικούς υπαλλήλους της ΑΑ,
  - Τέσσερις (4) τεχνικούς υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, (εγγεγραμμένους στο Μη.ΜΕΔ) που υπηρετούν στην ΑΑ ή στο Δημόσιο
  - Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, δεν ανατίθενται συμβάσεις δημόσιων έργων της παραγράφου 1 του άρθρου 50

8α) Έργα με την πλέον συμφέρουσα προσφορά

Ορισμός **3 τεχνικών υπαλλήλων ΠΕ ή ΤΕ της ΑΑ** (που πλέον δεν επιλέγονται με κλήρωση) **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΑΞΙΑΣ**

Προστίθενται :

- Κατ' εξαίρεση, αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι της ΑΑ, τούτη δύναται
  - ❖ α) είτε να ζητήσει από υπηρεσίες του Δημοσίου (όπως αναφέρονται στο άρθρο 14 του Ν 4270/2014) να υποδείξουν τα ελλείποντα μέλη, που πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο ΜΗΜΕΔ, είτε
  - ❖ β) να προσφύγει στην διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μη.Μ.Ε.Δ., σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

A-45 ΕΑΑΔΗΣΥ

- Θα πρέπει να διευκρινισθεί η διαδικασία με την οποία ορίζονται μέλη από το δημόσιο ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα (τρόπος αιτήματος από ΑΑ, τρόπος επιλογής των φορέων από τους οποίους ζητείται ο ορισμός μελών, ο αριθμός αυτών, ο χρόνος απόκρισής τους κλπ).

Σε διαγωνισμούς Π/Υ < 1.000.000 ευρώ :

NEW

Η ΕΔ :

- Δεν προκύπτει από κλήρωση (σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς) αλλά
- Δύναται να αποτελείται από υπαλλήλους της ΑΑ, **ένας εκ των οποίων είναι υποχρεωτικά τεχνικός εγγεγραμμένος στο ΜηΜΕΔ** (ΥΑ ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466 (ΦΕΚ Β 4841/29.12.2017) (Εγκ. 6 / 2018)
- μπορεί να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος των εργοληπτών
- ΔΕΝ δύναται να συμμετέχει εκπρόσωπος του ΚτΕ

Δημόσιο (περ. (στ') Άρ. 14 Ν.4270/2014)

στ. Κεντρική Διοίκηση ή Δημόσιο ή Κράτος: περιλαμβάνει

- την ΠτΔ,
- τα Υπουργεία και
- τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και
- τις Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα

8β) Έργα με πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας

- αα) 4 Τεχνικοί υπάλληλοι ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους,
  - που υπηρετούν στην ΑΑ ή στο Δημόσιο,, εγγεγραμμένους στο ΜηΜΕΔ, με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες εργασιών.
- Εφόσον οι υπάλληλοι της ΑΑ δεν επαρκούν, η αρχή δύναται,
  - είτε να αιτηθεί την υπόδειξη ορισμού μελών από τους φορείς, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, εγγεγραμμένων στο ΜηΜΕΔ
  - είτε να προσφύγει στη διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μη.Μ.Ε.Δ.
- ββ) Έναν (1) εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α., που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, από την περιφερειακή ένωση δήμων της έδρας της περιφέρειας όπου εκτελείται το έργο.
- γγ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης, από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ.
- δδ) Έναν (1) εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, όταν πρόκειται για έργα των οποίων ο Π/Υ > όριο Κοινοτικής Οδηγίας

8β) Έργα με πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας

NEW

- Για τα μέλη των φορέων μη απαίτηση εγγραφής στο ΜηΜΕΔ
- Ως βέλτιστη πρακτική, να ζητείται από όλα τα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων, η **υπογραφή δήλωσης απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων** και εμπιστευτικότητας/ακεραιότητας
- Η μη υπόδειξη των μελών των περ. ββ`, γγ` και δδ` δεν κωλύει τη συγκρότηση της επιτροπής. Σε αυτήν την περίπτωση η απαρτία υπολογίζεται βάσει του αριθμού των μελών που ορίστηκαν και υποδείχθηκαν.
- Ακόμα και στην περίπτωση έργων ΜΚ του άρθρου 50, η ΕΔ από μέλη της ΑΑ

NEW

9α) ΕΔ Μελετών

Η ΑΑ συγκροτεί, με Απόφασή της, ΕΔ από 3 μέλη.

- 2 είναι τεχνικοί υπάλληλοι ΠΕ-ΤΕ της ΑΑ, εγγεγραμμένοι στο μητρώο της ΜηΜΕΔ
- που έχουν εμπειρία και προσόντα σχετικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και
- ένας εξ αυτών ορίζεται ως πρόεδρος με τον αναπληρωτή του.

β) ΕΔ Μελετών με χαμηλότερη τιμή (παρ. 6 άρ. 86)

- ορίζονται ως μέλη της επιτροπής υπάλληλοι της ΑΑ, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ
- Μόνο κατ` εξαίρεση, αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι της ΑΑ, αυτή δύναται
  - είτε να αιτηθεί την υπόδειξη ορισμού μελών εγγεγραμμένων στο μητρώο της περ. ζ` της παρ. 8 που απασχολούνται στο Δημόσιο, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014
  - είτε να προσφύγει στη διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μη.Μ.Ε.Δ.

9γ) Συμβάσεις πολύπλοκες (Συμπράξεις γρ. Μελετών)

- Κατ' εξαίρεση η ΕΔ μπορεί να συγκροτείται από πέντε (5) μέλη, αν κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής η προς ανάθεση σύμβαση είναι πολύπλοκη και απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία.
- Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, τέσσερα (4) από τα μέλη είναι τεχνικοί υπάλληλοι, με τους αναπληρωτές τους, εγγεγραμμένοι στο ΜηΜΕΔ και με εμπειρία και προσόντα σχετικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, εκ των οποίων ένας ορίζεται ως πρόεδρος με τον αναπληρωτή του

δ) Μέλος ΤΕΕ

- 1 από τα μέλη της ΕΔ υποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση από το ΤΕΕ, μετά από σχετικό αίτημα της ΑΑ.
- Αν το ΤΕΕ δεν ανταποκριθεί μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης,
- επιλέγεται από την ΑΑ υπάλληλος της ΑΑ ή υπάλληλος που υπηρετεί στο Δημόσιο, ως τούτο καθορίζεται στο **άρθρο 14** του ν. **4270/2014** , εγγεγραμμένος στο ΜηΜΕΔ

Ειδικοί Διαγωνισμοί (απονομή βραβείων κλπ.)

Γνώμη 8 /2017 ΕΑΑΔΗΣΥ

➤ Υ.Α. 26804/2011 (Β/1427) “Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων”, (κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3316/2005 (άρ. 5 παρ. 6)

➤ εξακολουθεί να ισχύει στο βαθμό που οι διατάξεις της δεν αντίκεινται στις σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 που ρυθμίζουν τους διαγωνισμούς μελετών (άρ. 2 Ν. 4412/2016)

➤ (ΜΗΜΕΔ της παρ. 9 του Άρθρου 221)

ΕΔ άρθρου 221 αποτελούν επίσης :

NEW

Νέα διάταξη

- Τα γνωμοδοτικά όργανα που συγκροτούνται από την ΑΑ και διενεργούν την διαδικασία της διαπραγμάτευσης (Άρ. 32Α) και
- εισηγούνται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης

Παλιά διάταξη

- ΣΤΙΣ ορισθείσες περιπτώσεις α-γ, η διαδικασία ανάθεσης εξαιρείται, μεταξύ άλλων, από την υποχρεωτική εφαρμογή των παρ. 8 και 9 του άρθρου 221 (συλλογικά όργανα διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών των ΔΣ έργων, μελετών κλπ.)

Κανόνες που διέπουν τις ΕΔ

Ν.2690/1999 «ΚΔΔ»

- Άρθρο 14 (“Σύνθεση Συνεδριάσεις - Λειτουργία”)
- παρ. 1 του Άρ. 15 («Τρόπος λήψης Αποφάσεων»)

ΑΑ σε ΟΤΑ

- η Οικονομική Επιτροπή ή
- Δημοτική Επιτροπή
- ο Πρ/νος της ΔΤΥ (σε περίπτωση μεταβίβασης σχετικής αρμοδιότητας απ’ αυτήν)

ΚΡΙΣΙΜΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΠΟΜΕ

1ο ΠΡΑΚΤΙΚΟ - Θέμα 8ο

- Απόφαση ορισμού συλλογικού οργάνου που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 221 ν. 4412/2016 όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 108 ν. 4782/2021,
- και εκδίδεται μετά την ισχύ την 9η.3.2021,
  - οφείλει να υπακούει στις διατάξεις του άρθρου 108 ν. 4412/2016
  - ανεξάρτητα της προγενέστερης έκδοσης της απόφασης έγκρισης των τευχών διαγωνισμού ή της δημοσίευσης αυτών.

2ο Πρακτικό - ΘΕΜΑ 2ο: Το ΜηΜΕΔ σε σχέση με την Συγκρότηση της ΕΔ

- α) Εφόσον η ΑΑ δεν διαθέτει στο προσωπικό της υπαλλήλους για πλήρη στελέχωση της Επιτροπής,
- αλλά μπορεί να καλύψει μόνο κάποιες από τις ανάγκες της
- (έχει λ.χ. μόνο τέσσερις κατάλληλους υπαλλήλους)
- Μπορεί να ορίσει τους τρεις (3) ως τακτικούς και τον ένα αναπληρωματικό, και
- να ζητήσει τον ορισμό δύο (2) αναπληρωματικών από το Δημόσιο ή από άλλους φορείς με κλήρωση.
- Δεν υφίσταται υποχρέωση εκ του νόμου να προέρχονται από την ίδια υπηρεσία ή την ίδια διαδικασία (υπόδειξη από δημόσιο ή κλήρωση) το τακτικό μέλος και το αναπληρωματικό του, επομένως

Προτείνεται στις ΑΑ να διαμορφώνουν λίστα με τα αναπληρωματικά μέλη (1ο , 2ο , 3ο), ώστε

- Σε περίπτωση απουσίας οποιουδήποτε τακτικού μέλους
  - να καλείται ο πρώτος αναπληρωματικός (ο οποίος μπορεί να είναι υπάλληλος της υπηρεσίας κατά το ανωτέρω παράδειγμα),
- Σε περίπτωση απουσίας δύο τακτικών μελών,
  - να καλείται και ο δεύτερος αναπληρωματικός, χωρίς να απαιτείται κατ' αντιστοιχίαν αναπλήρωση

2ο Πρακτικό - ΘΕΜΑ 3ο

- Στην περίπτωση ορισμού μελών γνωμοδοτικών οργάνων λαμβάνεται υπόψη και εφαρμόζεται για τον ορισμό ή την κλήρωση τεχνικών υπαλλήλων ως μελών αυτών η με αριθμό ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/4.12.2017 (Β 4841) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

5ο Πρακτικό – Ερ. 4ο

ΕΡΩΤΗΣΗ :

- Τα στελέχη ΑΦ του Βιβλίου II, που ορίζονται στις ΕΔ πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο ΜΗΜΕΔ ?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Οι αναθέτοντες φορείς του ΒΙΒΛΙΟΥ II

1. έχουν υποχρέωση να ορίζουν **ως μέλη συλλογικών οργάνων του άρθρου 221 ν. 4412/2016,**
  - **μόνο τεχνικό προσωπικό τους που είναι εγγεγραμμένο στο Μη.Μ.Ε.Δ., και**
2. **απαλλάσσονται της σχετικής υποχρέωσης**
  - **μόνο για συμβάσεις που ανατίθενται με την μέθοδο του άρθρου 50 («Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης»).**

Νόμιμη συγκρότηση ΕΔ

Γ.Γ. Αποκεντρ. Διοίκησης Αττικής 60454/21280/12.07.2018:

Η νόμιμη συγκρότηση της επιτροπής διαγωνισμού (ως του αρμόδιου γνωμοδοτικού συλλογικού οργάνου αναφορικά με τη διενέργεια διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων), είναι **ο καθορισμός με ατομική πράξη όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών)** που προβλέπει ο νόμος, **με ρητή αναφορά**

- 1) στις αρμοδιότητες της επιτροπής,
- 2) στο συνολικό αριθμό των μελών (π.χ. 3 ή 7) που την απαρτίζουν,
- 3) των ονομάτων των μελών (ονοματεπώνυμο),
- 4) την κατηγορία και τον κλάδο που ανήκουν (π.χ. ΠΕ πολιτικός μηχανικός, ΤΕ δομικών έργων κλπ) και
- 5) την ιδιότητά τους (πρόεδρος, μέλος, αναπλ. πρόεδρος, αναπλ. μέλος).

Νομολογία (1)

Ελ. Συν. Τμ. 6 Απόφαση 1323/2019

Η συγκρότηση της επιτροπής του διαγωνισμού με την απόφαση του Δ.Σ. του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου πάσχει, καθώς

- έπρεπε να συγκροτηθεί από τρία τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους και όχι από δύο μέλη, χωρίς αναπληρωτές. (άρθρο 221 παρ. 8α ν. 4412/2016)

Το γεγονός δε ότι κατά του εν λόγω αποκλεισμού, όπως και κατά της συνολικής διαγωνιστικής διαδικασίας,

- δεν ασκήθηκαν ενστάσεις, δεν μπορεί να αποτελέσει επιχείρημα υπέρ της άποψης ότι τελικά η συγκρότηση της επιτροπής διαγωνισμού από δύο μέλη αντί τριών, χωρίς αναπληρωτές και
- στη συνέχεια η σύνθεση της επιτροπής, με τη συμμετοχή μέλους που δεν είχε ορισθεί με την απόφαση συγκρότησης,
- **αποτελούν μη ουσιώδεις πλημμέλειες** της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίου έργου.

Ελ. Συν. Τμ. 6 Απόφαση 1250/2019

Ο διαγωνισμός μη νομίμως διενεργήθηκε από **επιτροπή που δεν είχε νόμιμη συγκρότηση**, ήτοι

- από την επιτροπή στην οποία το τακτικό μέλος ορίστηκε συγχρόνως και αναπληρώτρια του Προέδρου

1250/2019 Απόφαση 6ου Τμήματος ΕλΣυν (1/2)

Α΄. Όσον αφορά τον ορισμό αναπληρωματικών μελών:

- Δεδομένου ότι στα τριμελή συλλογικά όργανα, όπως η Επιτροπή Διαγωνισμού, για τον σχηματισμό απαρτίας απαιτείται η παρουσία και των τριών μελών.
- Συνεπώς για τη νόμιμη συγκρότηση της Επιτροπής απαιτείται ο ορισμός **όλων** των μελών της, τακτικών και αναπληρωματικών, ενώ **δεν επιτρέπεται ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες από μία ιδιότητες** και συνακόλουθα, ο ορισμός του ίδιου προσώπου ως τακτικού μέλους και συγχρόνως αναπληρωματικού άλλου τακτικού μέλους της ίδιας Επιτροπής είναι **μη νόμιμος**.

1250/2019 Απόφαση 6ου Τμήμ. ΕλΣυν (2/2)

Β'. Όσον αφορά την έλλειψη μέλους:

- Όταν σε ένα μέλος της Επιτροπής επέλθει υπηρεσιακή μεταβολή που αποκλείει την άσκηση των καθηκόντων της κυρίας θέσης (συμπεριλαμβανομένης και υποβολής παραίτησης λόγω συνταξιοδότησης) και κατά συνέπεια αυτό απωλέσει την εν λόγω ιδιότητα, **η συγκρότηση της οικείας Επιτροπής θεωρείται μη νόμιμη** και κατά συνέπεια
- συνεπάγεται την ακυρότητα των γνωμοδοτήσεων που αυτή διατυπώνει. Συνεπώς,
- πάσχουν ακυρότητα όλες οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής διαγωνισμού, καθώς και οι εκδοθείσες βάσει αυτών αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας και
- η σχετική διαδικασία ανάδειξης αναδόχου στο σύνολό της να καθίσταται νομικά πλημμελής.

282/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ «Άρνηση εκτέλεσης καθηκόντων δημοσίου υπαλλήλου ως μέλους συλλογικού οργάνου

Α'. Όσον αφορά την άρνηση εκτέλεσης καθηκόντων του προέδρου της «Επιτροπής ως αναπληρώτριας της προέδρου:

- Η αναπλήρωση της αρνουμένης να εκτελέσει τα καθήκοντά της, προέδρου της «Επιτροπής Παρακολούθησης και Παραλαβής προμηθειών και υπηρεσιών εθιμοτυπικών δαπανών» του Υπουργείου Εξωτερικών, με το ήδη ορισθέν αναπληρωματικό μέλος δεν είναι επιτρεπτή.

Β'. Όσον αφορά την έλλειψη μέλους :

- Η Επιτροπή, ως τριμελής, δεν μπορεί να συνεδριάσει νομίμως με τα δύο εναπομείναντα τακτικά μέλη και συγκεκριμένα: Από τις διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία των Επιτροπών Παραλαβής Προμηθειών και Υπηρεσιών του
- Ν. 4412/2016 δεν συνάγεται δικαίωμα των υπαλλήλων μελών τους να υποβάλλουν παραιτήσεις και να επιφέρουν τη λήξη της ιδιότητάς τους ως μελών των ανωτέρω Επιτροπών ενώ δεν συντρέχει, στην προκειμένη περίπτωση, ζήτημα εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του Υπαλληλικού Κώδικα.

DIMOSIES-SYMVASEIS.GR

Καλή συνέχεια στο έργο σας!

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

dimosies-symvaseis.gr